

MARIESTAD

Resursfördelningsmodell förskoleverksamhet

Sektor utbildning
Mariestads kommun
Antagen av kommunfullmäktige
2014-12-15
Reviderad 2015-xx-xx

Innehållsförteckning

1 Principer för resursfördelningsmodell	3
1.1 Modellen ska främja måluppfyllelse av förskolans mål.....	3
1.2 Modellen ska vara baserad på beprövad erfarenhet	3
1.3 Modellen ska vara begriplig, överskådlig och upplevas som rättvis	3
1.4 Modellen ska vara behovsanpassad	3
1.5 Modellen ska bygga på variabler som garanterar en likvärdig resursfördelning.....	4
1.6 Modellen gäller både fristående och kommunal förskoleverksamhet	4
1.7 Modellen ska vara föränderlig över tid.....	4
2 Resursfördelningsmodell för förskoleverksamheten från och med den 1 januari 2016..	5
2.1 Grundbelopp.....	5
2.1.1 Grundtilldelning	5
2.1.2 Strukturtilldelning	6
2.1.3 Nyanlända barn	7
2.1.4 Förskolor med få barn.....	7
2.1.5 Lokalkostnader	8
2.1.6 Startbidrag till nystartad förskoleavdelning	8
2.2 Tilläggsbelopp	8
2.3 Föräldraavgifter	8
2.4 Ersättning för moms- och administrationskostnader till fristående förskolor	9
3 Bidrag för lika villkor.....	10

1 Principer för resursfördelningsmodell

1.1 Modellen ska främja måluppfyllelse av förskolans mål

En resursfördelning som följer barnets behov bidrar till att förskolorna får förutsättningar att ge rätt stöd och främja ökad måluppfyllelse enligt förskolans läroplan.

1.2 Modellen ska vara baserad på beprövad erfarenhet

Forskning¹ visar på bakgrundsfaktorer som är avgörande för barns utveckling inom förskolan.

I aktuell statistik kan man följa bakgrundsfaktorernas påverkan för barns utveckling och lärande.

Studier visar på att föräldrars utbildningsbakgrund är den mest avgörande faktorn för hur barnen klarar målen.

1.3 Modellen ska vara begriplig, överskådlig och upplevas som rättvis

Modellen ska dokumenteras och därmed vara tillgänglig för alla samt redovisas öppet d. v. s. vara transparent. Ambitionen är att modellen ska utformas så att den är begriplig.

Resursfördelningsmodellen ska upplevas rättvis och ge ekonomiska förutsättningar för en likvärdig förskola.

I resultat från utvärderingsprojekt² har man funnit, att det inte endast är skolans resurser som är viktiga för måluppfyllelsen, utan att det också är av största vikt hur resurserna används, d. v. s. förskolornas arbetssätt.

1.4 Modellen ska vara behovsanpassad

Större delen av de tillgängliga resurserna bör utgöras av en grundtilldelning. En förskola som enbart får grundtilldelning ska kunna bedriva en verksamhet med de krav som ställs.

Grundtilldelningen för fristående förskolor ska täcka kostnader för undervisning och lokaler. Detta innebär kostnader för exempelvis skolledning, specialpedagoger, pedagogiskt material, måltider, lokalkostnader och administration.

---

¹ Skolverkets rapport nr 170, 1999, "Samband mellan resurser och resultat"

² Skolverkets publikation 2005, "Vad gör det för skillnad vad skolan gör?"

För kommunala förskolor täcker grundtilldelningen inte kostnader för skolläda, specialpedagoger, lokaler, måltider, övergripande kostnader för IT och administration. Medel för dessa kostnader läggs centralt hos chef för förskola och pedagogisk omsorg.

1.5 Modellen ska bygga på variabler som garanterar en likvärdig resursfördelning

Modellen ska anpassas till vad kunskap, erfarenhet och forskning visar när det gäller barns möjligheter att utvecklas.

Ett fåtal faktabaserade variabler kännetecknar modellen.

1.6 Modellen gäller både fristående och kommunal förskoleverksamhet

Resurser följer barnet oberoende av vilken förskola barnet går i. Modellen tillämpas på all förskoleverksamhet belägen i Mariestads kommun.

1.7 Modellen ska vara föränderlig över tid

Modellen ska kunna förändras utifrån framtida förändrade forskningsresultat, nya och justerade variabler, politiska prioriteringar mm. *Resursfördelningsmodellen följs upp och utvärderas av sektor utbildnings ledningsgrupp årligen. Vid revidering av resursfördelningsmodellen utarbetas förslag för fastställande i kommunfullmäktige. Återrapportering av uppföljning av resursfördelning redovisas till utbildningsnämnden för att säkerställa att förskolorna med hjälp av tilldelade resurser ger alla barn förutsättningar att nå målen.*

~~Ovanstående principer genomsyrar resursfördelningsmodellen för förskoleverksamheten.~~

2 Resursfördelningsmodell för förskoleverksamheten från och med den 1 januari 2016

Resursfördelningsmodellen består av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp. ~~följande huvuddelar:~~

Grundbelopp

I grundbeloppet ingår följande delar:

- Grundtilldelning
- Strukturtilldelning
- Tilldelning för lokalkostnader
- Tilldelning för förskolor med få barn
- Tilldelning för nystart
- Tilldelning för nyanlända barn

Tilläggsbelopp

- Tilldelning för extraordinära stödåtgärder

Resurstilldelningen till nästkommande år baseras på det aktuella antalet barn den 15 oktober innevarande år. ~~Utifrån antalet barn fördelas grund- och tilläggsbelopp.~~ Ersättningsnivåerna gäller för ett budgetår i taget i anslutning till att utbildningsnämnden fastställer budgetramarna. Under budgetåret justeras grundbeloppet i förhållande till löneökningar. *Grundbeloppet fördelas utifrån antalet barn. Tilläggsbeloppet tilldelas efter särskilt ansökningsförfarande.* Fastställda ersättningsnivåer gäller alla utförare, såväl kommunala som fristående förskolor. För fristående förskolor tillkommer ersättningar för moms- och administrationskostnader.

Avstämning görs den 15:e i varje månad utifrån faktiskt antal barn. Under juli månad genomförs ingen mätning. För utbetalningen i juli månad används faktiskt barnantal för juni månad och justeras i augusti. Vid läsårsskifte övergår barnpeng till fritidspeng från och med augusti månad. ~~Under juni, juli och augusti görs inga mätningar. För juni används barnsiffror för maj månad. För juli och augusti görs barnjustering i samband med mätningen i september.~~

2.1 Grundbelopp

Grundbeloppet består av följande delar:

2.1.1 Grundtilldelning

Grundtilldelningen karaktäriseras av att den utgör en lika stor resurs per barn oberoende av i vilket förskola, kommunal eller fristående, barnet går på.

Grundtilldelningen för fristående förskolor ska täcka kostnader för exempelvis pedagogisk personal, skolläda, specialpedagoger, pedagogiskt material, måltider och administration. Grundtilldelningen för fristående förskolor ska täcka kostnader för undervisning och lokaler. Detta innebär kostnader för exempelvis skolläda, specialpedagoger, pedagogiskt material, måltider, lokalkostnader och administration.

För kommunala förskolor täcker grundtilldelningen inte kostnader för skolläda, specialpedagoger, lokaler, måltider, övergripande kostnader för IT och administration. Medel för dessa kostnader läggs centralt hos chef för förskola och pedagogisk omsorg.

Grundtilldelningen är differentierad med olika belopp med följande uppdelning:

- 1 till 2 år
- 3 till 5 år

Åldersindelningen är uppdelad på åldersgrupperna 1 till 2 år och 3 till 5 år. *Barn födda i januari till och med juni månad det år de fyller 3 år räknas som 3 år vid mätningen i augusti. Barn födda i juli till och med december månad det år de fyller 3 år, räknas som 3 år vid mätningen i januari året efter.*

~~Barn födda januari till och med juni månad räknas som 3 år först vid mätningarna under hösten, och barn födda juli till och med december månad räknas som 3 år först vid mätningarna i januari året efter.~~

~~Om en förskola avser att ha stängt för exempelvis kompetensutveckling och semesterledighet måste alternativ erbjudas vårdnadshavare. Om en förskola avser att ha stängt måste alternativ kunna erbjudas föräldrarna.~~

2.1.2 Strukturtilldelning

Strukturtillägget karaktäriseras av att det ger ett differentierat tillägg per barn och bygger på hur barnens socioekonomiska bakgrund påverkar sannolikheten för att barnen ska uppnå målen. Strukturtilldelningen ska kompensera för skillnader i barns förutsättningar, samtidigt som den ska ge förskolan möjlighet att utveckla sig för att kunna möta alla barns olika förutsättningar för deras utveckling.

Resurser till barn i behov av särskilt stöd ingår i strukturtilldelningen. När behov av extraordinära stödåtgärder uppstår, kan förskolechef ansöka om tilläggsbelopp för dessa.

De variabler som Sveriges Kommuner och Landsting¹ rekommenderar och som är grund för strukturtilldelningen är:

- Utländsk bakgrund, barn
- Utbildningsnivå, föräldrar
- Familjen uppbär försörjningsstöd

- Barn som bor med ensamstående förälder
- Kön

Statistik för variablerna uppdateras utifrån barnunderlaget den 15 ~~oktober~~ ~~september~~ varje år. Mariestads kommun köper statistik från SCB som ger underlag för strukturfördelning enligt de fem variablerna.

Viktningen av variabler för strukturtilldelning fastställs av utbildningsnämnden.

2.1.3 Nyanlända barn

Kommunen får ett riktat statsbidrag av Migrationsverket för nyanlända barn som är folkbokförda i kommunen. För att kommunen ska få del av statsbidraget ska nedanstående punkter uppfyllas:

- Barnet är folkbokfört i kommunen
- Barnet har kommit till Sverige som asylsökande flykting
- Barnet har uppehållstillstånd
- Barnet tillhör åldersgruppen 0-5 år

Sektor utbildning tar del av detta statsbidrag med ett engångsbelopp under det första året barnet finns i kommunen (~~detta motsvarar dock inte hela summan~~). Därefter ska barnets behov täckas inom befintlig resursfördelningsmodell för förskolan. Engångsbeloppet ska användas till stöd i modersmålet och introduktionsstöd.

2.1.4 Förskolor med få barn

Avsikten med tilldelningen för förskolor med få barn är att förstärka de ekonomiska förutsättningarna att driva verksamheten, på grund av att förskolor med få barn har en högre snittkostnad per barn. Tilldelningen fördelas till de förskolor som har färre än 40 barn. Beloppet fastställs av utbildningsnämnden. ~~Avsikten med tilldelningen för förskolor med få barn är att förstärka de ekonomiska förutsättningarna att på grund av högre snittkostnader per barn kunna driva verksamheten.~~

Fördelningen sker stegvis enligt följande:

Barnantal	Tilldelning till förskolor med få barn
1-13	Erhåller hela ersättningsbeloppet per barn
14-26	Erhåller 2/3 av ersättningsbeloppet per barn
27-39	Erhåller 1/3 av ersättningsbeloppet per barn

~~Tilldelning till förskolor med få barn fördelas enligt utbildningsnämndens politiska prioriteringar i och med nämndens budgetbeslut.~~

~~Beloppet fastställs av utbildningsnämnden.~~

2.1.5 Lokalkostnader

Budgettilldelning för hyror följer kommunens styrprinciper.

Enligt riksdagens beslut³ ~~den 10 juni 2009~~ om bestämmelser för kommunens bidrag till fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och förskoleklasser ska de fristående förskolorna ersättas med en kommuns genomsnittliga lokalkostnad per barn.

Kommentarer till beräkningsgrunden för lokaltilldelning till fristående och kommunala skolor

I förordningen⁴ om bidrag på lika villkor framgår att ersättning för hyra av lokaler ska motsvara kommunens genomsnittliga lokalkostnader per barn eller elev i motsvarande verksamhet eller skolform.

2.1.6 Startbidrag till nystartad förskoleavdelning

Nystartad förskoleavdelning tilldelas ett startbidrag *till lek- och förbrukningsmaterial*. Storleken på bidraget fastställs av utbildningsnämnden inför varje budgetår.

Startbidraget är ett engångsbidrag och ges till respektive förskola och fristående förskola.

2.2 Tilläggsbelopp

Ersättningen ges för särskilda stödåtgärder för barn med ett omfattande behov av extraordinärt stöd, som inte rymms inom den ordinarie pedagogiska verksamheten. Den övriga pedagogiska verksamheten ska rymmas inom grundbeloppet.

Tilläggsbeloppet är endast avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda barn som har omfattande behov av särskilt stöd. Det ska vara extraordinära stödåtgärder som inte har koppling till den ordinarie pedagogiska verksamheten. Kostnad för stödet ska vara kopplat till ett enskilt barn och ha samband med barnets behov och förutsättningar för att kunna delta i den ordinarie pedagogiska verksamheten.

Det krävs att barnets stödbehov kartläggs och följs upp kontinuerligt.

~~Oavsett om tilläggsbelopp beviljas eller inte har alla barn rätt att få sitt stödbehov tillgodosett. Av förskolans ramtilldelning reserveras en summa för tilläggsbelopp innan fördelning av grundbelopp sker till förskolan eller till fristående förskola utifrån fastställda variabler. Viktningen av de variabler som utgör underlag för grundbelopp fastställs årligen av utbildningsnämnden. Förskolechefer för kommunala och fristående förskolor får ansöka om medel för extraordinära stödåtgärder.~~

2.3 Föräldraavgifter

Varje huvudman ansvarar för att debitera vårdnadshavare avgift för förskola.

---

3 Offentliga bidrag på lika villkor, SFS 2009:672

4 Förordning (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

2.4 Ersättning för moms- och administrationskostnader till fristående förskolor

De fristående förskolorna ersätts för administrationskostnader med ett schablonbelopp på tre procent av grundbeloppet.

Till de fristående förskolorna utgår momskompensation på sex procent av den summa som utgörs av grundbeloppet samt schablonbeloppet för administrationskostnader.

Till de fristående förskolorna utgår momskompensation på sex procent av tilläggsbeloppet.

3 Bidrag för lika villkor

Riksdagen fattade den 10 juni 2009 beslut om förtydligande av skollagens bestämmelser om kommunens bidrag till fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och förskoleklasser³. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 juli 2009 och tillämpades första gången kalenderåret 2010.

Förändringarna innebär sammanfattningsvis följande:

- Likabehandlingsprincipen betyder att bidraget ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten av motsvarande slag.
- Kommunens budget för verksamheten det kommande året ska ligga till grund för fastställandet av bidragen.
- Bidraget ska bestå av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp.
- Huvudmän får överklaga en kommuns bidragsbeslut hos allmän förvaltningsdomstol. Det innebär att domstolen kan pröva och fastställa bidragets storlek.

Kommunerna ska även fortsättningsvis ha möjlighet att göra vissa riktade satsningar och välja olika slags resursfördelningsmodeller, till exempel utifrån socioekonomiska faktorer. Det innebär att alla berörda barn i kommunen får samma möjlighet att ta del av medlen, oavsett om de går i en kommunal eller fristående förskola.

Det som påverkar resursfördelningsmodellen utöver grundtilldelningen är:

- Ersättningen för lokalkostnader ska motsvara kommunens genomsnittliga lokalkostnader per barn i motsvarande verksamhet eller skolform.
- Tilläggsbelopp för extraordinära stödåtgärder.
- Administrationskostnad, en schablon på tre procent av grundbeloppet.
- Moms, en schablon på sex procent av grundbeloppet inkl. administrationskostnad.

Om kommunen av andra skäl tillskjuter ytterligare resurser till den egna verksamheten under löpande verksamhetsår, ska enligt förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet, 4 kap 2 § motsvarande tillskott tilldelas till de fristående verksamheterna.